

Τὸ Σύνδρομο
τῆς
“Νέας Ἐποχῆς”...

...καὶ ἡ Ἐλπίδα
τῆς
Ὁρθοδοξίας μας

« Λάμπας ἐν τῇ Αἰγύπτῳ φωτισμὸν ἀληθείας, ἐδίωξας τοῦ ψεύδους τὸ σκότος·
τὰ γὰρ εἶδωλα ταύτης Σωτήρ, μὴ ἐνέγκατὰ Σου τὴν ἰσχὺν πέπτωκεν... »

■ Ἐκμηδένιση τῆς προσωπικῆς ὕπαρξης τοῦ ἀνθρώπου

Μετενσάρκωση καὶ Κάρμα* Μέρος Β΄

4. Ἡ θεωρητικὴ δομὴ τῆς Μετενσάρκωσης

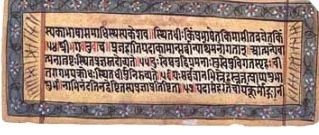
Κατὰ τὴν δοξασία τῆς μετενσάρκωσης, «κάθε ἄνθρωπος ἔχει ἕναν ἐσωτερικὸ πυρῆνα (Jiva), ὁ ὁποῖος περιπλανᾶται σὲ ἕνα ἀτέλειωτο κύκλο γεννήσεων καὶ θανάτων (Samsara) περιβαλλόμενος ἀπὸ χονδροειδῆ ἢ λεπτοφυῆ σωματικὰ περιβλήματα ἢ σώματα»¹. Αὐτὸς ὁ ἐσωτερικὸς πυρῆνας εἶναι ἕνας «ἐκδηλωμένος» κατ’ οὐσίαν «θεός», ὁ ὁποῖος, μέσα ἀπ’ αὐτὸν τὸν κύκλο, πρέπει νὰ φθάσει στὴν «αὐτογνωσία» καὶ στὴν «αὐτοπραγμάτωση», στηριζόμενος ἀποκλειστικὰ στὶς δικές του καὶ μόνο δυνάμεις. Αὐτὸ βεβαιώνει καὶ ἡ θεοσοφίστρια Ἑλενα Μπλαβάτσκι: «Τὸ Ἐγὼ πὺν μετενσαρκώνεται εἶναι τὸ ἀθάνατο, ἀτομικὸ, ὄχι προσωπικὸ, ἐγὼ, μ’ ἄλλα λόγια ὁ φορέας τῆς Ἄτμα-Βουδικῆς Μονάδας»².

Σ’ αὐτὴ τὴν ἀπεγνωσμένη προσπάθειά του, ἀποφασιστικὸ ρόλο «παίζει» τὸ λεγόμενον «**κάρμα**». Ὅλη αὐτὴ ἡ διαδικασία – ἢ περιπέτεια – συμβολίζεται μὲ τὸν τροχὸ τὴν **σαμσάρα** (ἀνακύκλωση γεννήσεων καὶ θανάτων) καὶ τὸν ἀποκρουφιστικὸ «οὐροβόρο ὄφι» ἢ μὲ τὸν φλεγόμενον μυθικὸ «φοίνικα», ὁ

(*) Περιοδ. «Διάλογος», ἀριθμ. τεύχους 80/ Ἀπρίλιος-Ἰούνιος 2015, σελ. 1-6. Τοῦ Πρωτοπρ. Κυριακοῦ Τσουροῦ, Γραμματέως τῆς Σ. Ἐ. ἐπὶ τῶν αἰρέσεων. • Ἐπιμέλ., ὑπέριτιλ., παράγρ., ἔντονα ἡμέτ.

1. π. Ἀντωνίου Αλεβιζοπούλου, Μετενσάρκωση ἢ Ἀνάσταση, Β΄ ἐκδ. Ἀθήνα 1995, σελ. 9.

2. Ἐλ. Μπλαβάτσκι, Τὸ κλειδὶ τῆς Θεοσοφίας, σελ. 144.

Χειρόγραφα Μπαγκαβάτ-Γκιτά από τον 10^ο αιώνα.

όποιος αναγεννᾶται μέσα από τὴν τέφρα του³.

Ἀπὸ τὴν Μπαγκαβάτ-Γκιτὰ πληροφοροῦμαστε ὅτι «Οἱ σοφοὶ τῆς ἀρχαίας Ἰνδίας λένε πῶς, σκοπὸς τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς εἶναι νὰ ξεφύγουμε ἀπὸ τὸν ἀτέλειωτο κύκλο τῆς μετενσάρκωσης. “Μὴν ἐπιστρέψετε” προειδοποιοῦν»⁴.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τοὺς θεωτηρικοὺς τῆς δοξασίας αὐτῆς, ἡ μετενσάρκωση εἶναι ἀναγκαία, γιατί ἡ μιὰ ἀνθρώπινη ζωὴ δὲν εἶναι ἀρκετὴ γιὰ τὴν τελείωση τοῦ ἀνθρώπου, ἐξηγεῖ τὴν ἀδικία καὶ προάγει τὴν δικαιοσύνη καὶ δίνει ἐλπίδα στὸν ἀνθρωπο γιὰ τὸ μέλλον.

Κατὰ τὴν Μπαγκαβάτ-Γκιτὰ, «ὅπως κάθε ἀνθρώπος ἀφήνει –τὰ φορέματά του τὰ παλιά– γιὰ νὰ σπείρει ἄλλα καινούργια –ἔτσι καὶ ἡ ψυχὴ πετάει τὰ παλιά σώματά της– κι’ ἄλλα ντύνεται καινούρια»⁵. Καὶ ἡ θεοσοφίστρια Ἀ. Μπεζάντ συμπληρώνει: «Ἔτσι οἱ διαδοχικὲς σωματικὲς ζωὲς εἶναι δεμένες μεταξὺ τους σὰν μαργαριτάρια περασμένα σ’ ἓνα νῆμα. Τὸ νῆμα εἶναι τὸ στοιχεῖο πὸν ζεῖ αἰώνια καὶ τὰ μαργαριτάρια οἱ διαδοχικὲς ἀνθρώπινες ζωὲς»⁶.

Τὸ ἐνσαρκούμενο «Ἐγὼ» ἡ Μπεζάντ τὸ ἀποκαλεῖ «Διανοη- τή», μέσα δὲ σ’ αὐτὸν «ὑπάρχουν ὅλες οἱ δυνάμεις πὸν ἀποκα- λοῦμε συνολικὰ πνεῦμα. Τὸ πνεῦμα περιλαμβάνει τὴ μνήμη, τὴν ἐνόραση, τὴ θέληση. Μαζεύει ὅλη τὴν πειρα πὸν δίνουν οἱ γῆινοί βίοι του καὶ ἀποθηκεύει ὅλους αὐτοὺς τοὺς συγκεντρωμέ- νους θησαυροὺς γιὰ νὰ τοὺς μετουσιώνει μέσα στὸν ἑαυτό του, μὲ τὴ δική του θεϊκὴ χημεία καὶ νὰ κατασκευάσει ἀπὸ αὐτοὺς

3. Paris: Μετενσάρκωση, σ. 19. Βλ. καὶ Κων. Πάγιου, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 58.

4. Ἐπιστρέφοντας, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 126.

5. § 22, παρὰ Ἀν. Μπεζάντ, Μετενσάρκωση, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 24.

6. Αὐτόθι, σελ. 25.

τὸ ἀπόσταγμα ἐκεῖνο τῆς πείρας πὺ εἶναι ἡ Σοφία»⁷.

Μετὰ τὸν βιολογικὸ θάνατο, ἡ «ψυχὴ» (τὸ μὴ θνητὸ στοιχεῖο τοῦ ἀνθρώπου, κατὰ τοὺς «μετενσαρκωτὲς») παραμένει γιὰ κάποιον χρονικὸ διάστημα σὲ κάποιον οὐράνιο (ἀστρικό) κόσμο. **Ἡ** περίοδος αὐτὴ ὀνομάζεται «περίοδος ἀποσάρκωσης», ἢ «Δεβαχανικὴ περίοδος», εἶναι ἡ περίοδος πὺ τὸ «Ἐγὼ» «ξαναμπαίνει στὸν ἑαυτὸ του» καὶ «εἶναι ὁ ἀναγκαῖος χρόνος πὺ ἀπαιτεῖται γιὰ τὴν ἀφομίωση τῆς ἐμπειρίας καὶ τὴν ἀπόκτηση ἰσορροπίας ἀπὸ τὸ “Ἐγὼ”», ἢ τὸν «Διανοητὴ», ὅπως τὸ ὀνομάζει ἡ Μπεζάντ. **Αὐτὸς** ὁ «Διανοητὴς» ἐνσαρκώνεται καὶ ὄχι «ὁ ἄνθρωπος-κτῆνος»⁸.

Ἄννα Μπεζάντ
(Annie Besant,
1847-1933).

Ἡ μετενσάρκωση δὲν προϋποθέτει ὁμῶς τὴν «ἐπαναγέννηση» ἀμέσως μετὰ τὸν θάνατο. **Ἡ** «Δεβαχανικὴ περίοδος» «μπορεῖ νὰ εἶναι ἐξαιρετικὰ σύντομη προκειμένου γιὰ ἓνα ἄτομο ἀνεξέλικτο καὶ ἀντιθέτως νὰ παρατείνεται ἐπὶ αἰῶνες γιὰ μιὰ ὄντοτητα ὑψηλῆς ἐξελικτικῆς ἀναπτύξεως. **Ἡ** μέση, πάντως, χρονικὴ περίοδος ἀνάμεσα σὲ δύο μετενσαρκώσεις γιὰ ἓνα ἄτομο συνηθισμένης ἐξελίξεως, θὰ πρέπει νὰ κυμαίνεται γύρω στὰ πεντακόσια χρόνια»⁹. **Ὁ** Parnus θέλει νὰ ἐπανέρχεται ἡ ψυχὴ στὸ νέο σῶμα «μετὰ δέκα ἢ καὶ διακόσια ἔτη καὶ εἰς οἰονδήποτε πλανήτην τοῦ αὐτοῦ ἡλιακοῦ συστήματος»¹⁰. **Ἐ**νας Ἑλληνας Λάμα ὑποστηρίζει, ὅτι στὴν ἐνδιάμεση αὐτὴ κατάσταση περιπλανιόμαστε «γιὰ 49 ἡμέρες, περνώντας διάφορες, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δυσάρεστες ἐμπειρίες, ἀναζητώντας ἓνα καινούργιο σῶμα»¹¹.

Τελικά, γιὰ ἐκεῖνον, τὸν «θριαμβευτὴ» καὶ «πνευματικὸ ἄνθρωπο», πὺ μετὰ ἀπὸ σειρὰ μετενσαρκώσεων, «ἄγγιξε τὴν κορυφὴ», «Ἡ Νιρβάνα εἶναι διάπλατα ἀνοικτὴ μπροστὰ του».

7. Αὐτόθι, σελ. 38-39.

8. Αὐτόθι, σελ. 91, 44.

9. Irn. Cooper, μν. ἔργ., σελ. 31.

10. Αὐτόθι.

11. Λάμα Λουϊτζι Παπακωνσταντίνου, Ποῦ πηγαίνουν οἱ νεκροί - Ἡ περιπέτεια τῆς μετενσάρκωσης, περιόδ. «Ἄβατον», τ. 11, σελ. 73.

Ὁ Βούδας Νταϊμπούτσου (Buddha Daibutsu) στήν Καμακούρα τῆς Ἰαπωνίας. Μπρούτζινο ἄγαλμα ὕψους 11,40 μ. καί βάρους 93 τ.

«**Π**αρουσιάζεται ὁμως ἐνώπιόν του, ἀκόμη ἓνα μονοπάτι, τὸ μονοπάτι τῆς ἀπάρνησης, ἡ θεληματικὴ ἀποδοχὴ τῆς γήϊνης ζωῆς γιὰ τὴν ἀγάπη τῆς Φυλῆς... **Ὅ**ταν ὁ δάσκαλος διαλέξει νὰ δεχθεῖ τὴν ἐνσάρκωση, ὥσπου νὰ τελειώσει ὁ προορισμὸς τῆς Φυλῆς, τοῦτο εἶναι τὸ στεφάνωμά του». **Ἡ** θεληματικὴ αὐτὴ μετενσάρκωσή του (ποῦ δὲν εἶναι γι' αὐτὸν ἀναγκαία) εἶναι μιὰ «Μεγάλῃ Ἀπάρνηση». **Αὐ**τὲς οἱ «Τελειωμένες Ὀντότητες» ἐπανερχοῦνται πλέον σὲ «ἠθελημένη» μετενσάρκωση γιὰ νὰ γίνουν «Ἐκπαιδευταί, γιὰ νὰ βοηθήσουν τὴν παλαιούσα ἀνθρωπότητα στὴν ὁδὸ τῆς πνευματικῆς ἐξελίξεως»¹². **Τ**ότε, οἱ

δάσκαλοι αὐτοὶ «Γίνονται οἱ σωτῆρες τοῦ κόσμου, ἡ εὐλογία καὶ ἡ δόξα τῆς Φυλῆς τους»¹³. **Α**νάμεσα σ' αὐτοὺς συγκαταλέγονται ὁ Βούδας, οἱ διάφοροι Ἀβατᾶρς καὶ γκουροῦ καί, βεβαίως, καὶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός.

Κατὰ τοὺς «μετενσαρκωτές», ἡ δοξασία αὐτὴ λύνει ὅλα τὰ «ἀπογοητευτικὰ» προβλήματα, πνευματικά, ἠθικὰ καὶ φιλοσοφικὰ καὶ πάνω ἀπ' ὅλα τὸ πρόβλημα τοῦ Κακοῦ καὶ τοῦ Θανάτου. **Ἀ**κόμη, καὶ τὴν «ἀνάπτυξη καὶ κατάπτωση τῶν ἐθνῶν» καὶ τοὺς «ἀναδρομικοὺς κύκλους τῆς ἱστορίας»¹⁴.

Μὲ τὴν μετενσάρκωση, λένε, ἀποδεικνύεται «λογικὰ» ὅτι οἱ νοητικὲς καὶ ἠθικὲς διαφορὲς μεταξὺ τῶν ἀτόμων ὀφείλονται στὴν «διαφορὰ τῆς ἡλικίας τῶν ψυχῶν»¹⁵, εἶναι «ἀποτέλεσμα τῶν πράξεών μας, τῶν ἐπιθυμιῶν καὶ τῶν σκέψεών μας» καὶ δὲν ὀφείλονται σὲ ἐξωγενεῖς παράγοντες. «**Δ**ὲν ἔχομε παρά νὰ ἐκλέξωμε ἀνάμεσα σ' αὐτὰ τὰ δύο: **Ἡ** ὅτι ἡ μοίρα ὀφείλεται σὲ μιὰ θεία ἰδιοτροπία, σὲ μιὰ ἀπλῆ σύμπτωση, ὅποτε τὸ ἠθικὸ

12. Irv. Cooper, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 55.

13. Ἀν. Μπεζάντ, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 77, 80.

14. Αὐτόθι, σελ. 104.

15. Ὁ Νικ. Μαργιορῆς κάνει λόγο γιὰ «πρωτόγονες ψυχές, ποῦ γιὰ λίγες μόνο φορὲς ἔχουν σαρκωθεί καὶ τίς παλιές ψυχές, ποῦ ἀδιάκοπα σαρκώνονται καὶ προχωροῦν στὸ δρόμο τῆς αἰώνιας ἐξελίξεως τῶν κόσμων καὶ τῶν ὄντων», ἐνθ. ἀνωτ., σ. 390. Βλ. καὶ Irving Cooper, μν. ἐργ., σελ. 40.

χάος βασιλεύει στὸν κόσμον, ἢ ὅτι ὀφείλεται σὲ αἰτίες πὸν ἐμεῖς οἱ ἴδιοι δημιουργοῦμε, πράγμα πὸν συνεπάγεται τῇ μετενσάρκωση. Ἔτσι, ἡ ἠθικὴ τάξις καὶ ἡ μετενσάρκωσις εἶναι ἓνα ζεῦγος ἀδιαχώριστο»¹⁶.

Ἐξηγοῦνται, ἀκόμη, ὅπως ἰσχυρίζονται, προβλήματα ὅπως:

- ἄνθρωποι πὸν ὑποφέρουν περισσότερο ἀπὸ ἄλλους (γιατὶ ἔχουν ὑποστῆ λιγότερες μετενσαρκώσεις).

- ψυχολογικὰ προβλήματα καὶ σωματικὲς ταλαιπωρίες, ὅπως: ὁμοφιλοφυλία, λεσβιασμός, κεραυνοβόλος ἔρωτας ἢ μῖσος (παλαιότερα κάρμα).

- μεγαλοφυῆ παιδιά-«παιδιά θαύματα»¹⁷ (ἐξέλιξη τοῦ ταλέντου τους), κ.λπ.

Ἐξ ἄλλου, «αὐτοὶ πὸν τώρα εἶναι φίλοι σας ἢ ἐχθροὶ σας μπορεῖ σὲ μιὰ μελλοντικὴ ζωὴ νὰ εἶναι μητέρα, πατέρα, παιδί, γυναίκα ἢ ἄντρας σας»¹⁸. Οὐσιαστικά, λέει ὁ Papus, «δὲν εἴμαστε παρὰ ἡθοιοὶ πὸν παίζουσι τὸ ρόλο τους γιὰ μιὰ ζωὴ»¹⁹.

Μ' ἓνα λόγο, λένε: «Ἡ μετενσάρκωση λύνει ὅλα τὰ προβλήματα πὸν δὲν τὰ λύνει καμμιά ἄλλη θεωρία, σχετικὰ μὲ τὴν ἀνισότητα τῶν περιστάσεων, τῶν ἰκανοτήτων, τῶν εὐκαιριῶν, προβλήματα πὸν χωρὶς τὴν μετενσάρκωση θὰ ἔδειχναν ὅτι δὲν ὑπάρχει στῆ ζωὴ δικαιοσύνη, ἀλλὰ ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀπλὰ παιχνίδια τῆς εὐνοίας κάποιου ἀνεύθυνου δημιουργοῦ, ἢ τῶν τυφλῶν δυνάμεων κάποιας ἀψυχῆς φύσης»²⁰.

Ὅλα αὐτὰ, λένε, ἀπαντοῦν στὸ ἐρώτημα: «Ἄν ὑπάρχη πραγματι Θεός, γιατί τόσο ἀθλιότης στὸν κόσμον, τόσο ἀδικος πόνος, τόσες εὐνοίες καὶ τόσες ἐπιτυχίες μοιρασμένες χωρὶς καμία διάκριση»²¹. Ἐὰν δὲν ἀποδεχθοῦμε τὴν μετενσάρκωση, λέγουν οἱ «μετενσαρκωτές», τότε πρέπει νὰ δεχθοῦμε ἓναν Θεὸ ἀδικο, σκληρό, τιμωρό, ἀπάνθρωπο, «ἄμεσα ὑπεύθυνον γιὰ ὅλα τὰ δεινὰ τοῦ κόσμου καὶ προπαντὸς γιὰ κείνα πὸν προέρχονται ἀπὸ

16. Irv. Cooper, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 80.

17. Cooper, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 96.

18. Ρόμπ. Νάτζεμυ, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 182.

19. Papus, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 124.

20. Αν. Μπεζάντ, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 120.

21. Irv. Cooper, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 14.

τις συνθήκες τῆς γεννήσεως»²². Ἀντιθέτως, ἀποδεχόμενοι τὴν μετενσάρκωση βρίσκομε τὸ «κλειδί» τοῦ προβλήματος καὶ δὲν ἀμφισβητοῦμε τὴν ἀγάπη, τὴν εὐσπλαγχνία καὶ τὴν δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ ὅσα συμβαίνουν ἐπιβάλλονται ἀπὸ τὴν «νομοτέλεια» καὶ γιὰ συγκεκριμένο σκοπὸ. **Ἡ** δοξασία τῆς μετενσάρκωσης «εἶναι ἄρρητα δεμένη μὲ τὸ νόμο τῆς ἀνταποδοτικῆς δικαιοσύνης, τὸ νόμο τοῦ Κάρμα»²³. **Τὸ** Κάρμα εἶναι τὸ «κλειδί» τῆς δοξασίας αὐτῆς.

Γι' αὐτὸ, ὑποστηρίζουν ὅτι «**Εἶναι** καιρὸς πλέον ἢ χαμένη ἀλήθεια τῆς μετενσάρκωσης νὰ ξαναπάρη τῆ θέση της ἀνάμεσα στοὺς ἀνεκτίμητους θησαυροὺς τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Ἄν δὲν γίνῃ αὐτό, οἱ ἐκκλησίες θὰ ἐρημώνονται ὀλοένα καὶ περισσότερο, ἐφόσον μὲ τὰ ἰσχύοντα θρησκευτικὰ δόγματα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐρμηνευθοῦν τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς κατὰ τρῶπον πού νὰ ἰκανοποιηθῆ ἡ σύγχρονη ἐξελιγμένη διάνοια»²⁴.

Παρ' ὅλα ταῦτα, ἡ ἴδια ἡ Μπεζάντ δηλώνει ὅτι «**Ὅλα** ὅσα μποροῦν νὰ λεχθοῦνε γιὰ τὴν ἀπόδειξη τῆς μετενσάρκωσης δὲν φτάνουν ὡς τὸ σημεῖο νὰ τὴν ἀποδείξουνε πλέρια καὶ ὀλοκληρωτικά, ἀλλὰ εἶναι μιὰ πολὺ δυνατὴ ἔνδειξη γιὰ τὴν ὑπαρξή της... **Μόλο** πού ἡ μετενσάρκωση φαίνεται σ' ἐμένα γεγονὸς ἀπόλυτα βέβαιο, περιορίζομαι νὰ τὴν παρουσιάσω ἐδῶ **μᾶλλον** σὰν μιὰ λογικὴ ὑπόθεση παρὰ σὰν θεώρημα πού ἔχει κιόλα ἀποδειχθεῖ»²⁵.

5. Τὸ Κάρμα

Κεντρικὴ καὶ οὐσιαστικὴ θέση στὴ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης καὶ τῆς μετεμψύχωσης κατέχει ἡ διδασκαλία περὶ τοῦ «φυσικοῦ νόμου τοῦ Κάρμα». **Ὅπως** ἤδη εἶπαμε, εἶναι τὸ «κλειδί». **Ὁ** ὅρος προέρχεται ἀπὸ τὴν σανσκριτικὴ λέξη *Kri*, πού σημαίνει «ἐνεργῶ», «πράττω» (πράξη, δράση, ἔργο, ἐνέργεια) καὶ ἀναφέρεται στὴ συσσώρευση καλῶν ἢ κακῶν πράξεων ἀπὸ προηγούμενες διήθεν ζωές. **Τὸν** ὅρο δὲν τὸν ἐπινόησε ὁ Βούδας, ἀλλὰ προέρχεται ἀπὸ τὴν Βεδικὴ παράδοση²⁶.

22. Papyrus, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 19.

23. Αὐτόθι, σελ. 9.

24. Irv. Cooper, μν. ἔργ., σελ. 111.

25. Ἀν. Μπεζάντ, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 104 (δική μας ὑπογράμμιση).

26. Δημ. Νικολαΐδου, Ἡ δύναμη τοῦ Κάρμα, περιοδ. «Ἄβατον», τ. 111, σελ. 57.

Εκπρόσωπος ἀποκρυφιστικῶν ομάδων στὴν Ἑλλάδα διευκρινίζει ὅτι «Ἐμεῖς στὴ Δύση, τὸ “Νόμο τοῦ Κάρμα” συνηθίζουμε νὰ τὸ ἀποκαλοῦμε “Νόμο τῆς Αἰτίας καὶ τοῦ Ἀποτελέσματος” ἢ “Νόμο τῆς Δίκαιης Ἀνταπόδοσης»²⁷. **Οἱ** «νεοπαγανιστές» τὸν ὀνομάζουν «νόμο τῆς εἰμαρμένης» ἢ «τῆς ἀνάγκης».

Ο νόμος αὐτός, κατὰ τὴν Θεοσοφία, δημιουργεῖ, ἀποκαθιστᾷ καὶ διατηρεῖ τὴν ἁρμονία καὶ τὴν ἰσορροπία μέσα στὸ σύμπαν.

Βεβαίως, δὲν πρόκειται περὶ φυσικοῦ νόμου, ἀλλὰ περὶ θρησκευτικῆς δοξασίας, πὺ γεννήθηκε στὸν Ἰνδουϊσμό καὶ τὸν Βουδισμό. **Χ**αρακτηριστικὸς εἶναι ὁ ὀρισμὸς τοῦ Κάρμα ἀπὸ τὴν θεοσοφίστρια Ἑλενα Μπλαβάτσκυ. **Τὰ** Κάρμα, λέει, εἶναι «ὁ “ὑπέρτατος Νόμος”, ἡ πηγὴ, ἡ ἀρχὴ ὄλων τῶν ἄλλων νόμων, πὺ ὑπάρχουνε σ’ ὀλόκληρη τὴ φύση. **Κάρμα** εἶναι ὁ ἀλάνθαστος νόμος, πὺ προσαρμόζει τὸ ἀποτέλεσμα στὴν αἰτία, στὸ φυσικὸ, νοητικὸ καὶ πνευματικὸ πεδίο τοῦ εἶναι... ἐπιστρέφοντάς τὴν σ’ ἐκεῖνον πὺ τὴ δημιούργησε»²⁸. **Ἐ**πομένως, τὸ Κάρμα εἶναι ἡ μοναδικὴ αἰτία, ὄχι μόνο τῆς μετενσάρκωσης, ἀλλὰ γενικώτερα τῆς ὑπαρξῆς κάθε ὑπαρκτοῦ πράγματος (ὄντος). **Κ**αὶ ἄλλοῦ συμπληρώνει: «**Τὸ** Κάρμα, εἶναι ἡ δύναμις (ἡ θέλησις) τοῦ Θεοῦ ἐνεργοῦσα ἐν τῷ σύμπαντι, ὁ κοινὸς κορμὸς πάντων τῶν νόμων οἵτινες διοικοῦσι τὸν κόσμον»²⁹.

Καὶ ἡ ἄλλη θεοσοφίστρια, ἡ Ἄννα Μπεζάντ συμπληρώνει ὅτι «**Τὸ** Κάρμα μᾶς κάνει νὰ γεννιόμαστε ἀκατάπανστα, δένοντάς μας στὴ ρόδα τῆς γέννησης καὶ τοῦ θανάτου. **Τὸ** καλὸ Κάρμα μᾶς συνεπαίρνει τόσο ἀδυσώπητα ὅσο καὶ τὸ κακό». **Ο**μως ἡ δύναμη πὺ μᾶς ἀλυσοδένει «δὲν βρίσκεται στὴν πράξη ἀλλὰ στὸν πόθο, στὴν προσκόλλησι στὸν καρπὸ τῆς πράξης»³⁰.

Κατὰ ἓνα ἄλλο ὀρισμὸ, «**Τὸ** Κάρμα δὲν εἶναι τὸ ἔργο πὺ ἔκανε ἓνα ἄτομο στὴν παροῦσα ζωὴ του. **Εἶναι** ὄλα τὰ ἔργα πὺ ἔχει κάνει στίς προηγούμενες ζωές του. **Εἶναι** ἓνα εἶδος προορισμοῦ μὲ ρόλο μεγάλο γιὰ τὸ ἔσχατολογικὸ τοῦ ἔργο»³¹.

27. Γαβρ. Σιμονέτου, ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 2.

28. Ἑλ. Μπλαβάτσκυ, Τὸ κλειδὶ τῆς Θεοσοφίας, σελ. 218.

29. Τῆς ἰδίας, Εἰς τὴν χώραν τῶν γαλάζιων βουνῶν, μν. ἔργ., σελ. 19.

30. Ἀν. Μπεζάντ, Τὸ Κάρμα, σελ. 61.

31. Fausta Leoni, Κάρμα, ἀληθινὴ ἱστορία μᾶς μετεμψύχωσης, σελ. 10.

Λάμα Λούντροπ.

Ο Λάμα Λούντροπ, (προσκεκλημένος του Βουδιστικού Κέντρου Κάρμα Γκυάλτσεν Λίνγκ στη Θεσσαλονίκη), μιλώντας για το Κάρμα, διευκρινίζει ότι, «τὰ ὄντα κατέχουν τὶς πράξεις τους, κληρονομοῦν τὶς πράξεις τους, γεννιοῦνται μέσα στὶς πράξεις τους, γεννιοῦνται μέσα ἀπὸ τὶς πράξεις τους... εἴμαστε κάτοχοι τῶν πράξεών μας. **Σ**ημαίνει πὼς ὅταν σκεπτόμαστε, λέμε ἢ κάνουμε κάτι εἴμαστε οἱ ἰδιοκτῆτες αὐτοῦ τοῦ πράγματος καὶ βιώνουμε ἐμεῖς τὰ ἀποτελέσματά του»³². **Ο** ἴδιος ὑπογραμμίζει ὅτι οἱ πράξεις μας εἶναι ἐκεῖνες πού μᾶς καθορίζουν. «**Δ**ὲν ὑπάρχει ἐξωτερικὸς κριτῆς ἢ Θεὸς πὺν νὰ παίρνει τὶς ἀποφάσεις γιὰ τὴ ζωὴ μας»³³. «**Τ**ὴν εὐθύνη γιὰ τὴν τιμωρία ἢ τὴν ἐπιβράβευση δὲν τὴν ἔχει κάποια ὑπερφυσικὴ ὄντοτητα, ἀλλὰ ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος, ἀνάλογα μὲ τὸν τρόπο πὺν ζεῖ κι ἐνεργεῖ, σὲ σχέση μὲ τὸν ἠθικὸ καὶ κοσμικὸ **νόμο τοῦ Ντάρμα**»³⁴.

Η Τεκτονικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια σημειώνει ὅτι «Κατὰ τὸν νόμον τοῦ Κάρμα, ἡ ἀντίδρασις εἶναι πάντοτε ἴση καὶ ἀντίθετος τῆς πράξεως»³⁵. Ἐτσι, ἐπέρχεται ἡ ἀρμονία καὶ ἡ ἰσορροπία μέσα στὸ σύμπαν.

Κατὰ τὸν Γαβριὴλ Σιμονέτο, ὑπάρχουν τρία εἶδη ἀτομικοῦ Κάρμα. **Ε**κτὸς ἀπὸ τὸ «ἀτομικὸ» ὑπάρχει καὶ τὸ «οἰκογενειακὸ» καὶ τὸ «ὁμαδικὸ κάρμα ἐνὸς κράτους ἢ μίας φυλῆς»³⁶. **Τ**ὸ Κάρμα, λέει, καθορίζει τὸ σῶμα πὺν θὰ πάrouμε στὴν ἐπόμενη ἐνσάρκωση (ώραιο, ὑγιές, ἀρτιμελές κ.λπ.). «**Τ**ὸ πὼς θὰ ζήσουμε, ὁ τρόπος καὶ ὁ χρόνος καὶ ἡ διάρκεια τῆς ζωῆς πὺν θὰ ζήσουμε, ὁ γάμος, τὰ παιδιά, ἡ κοινωνικὴ ἀναγνώριση, οἱ τίτλοι τιμῆς, ὁ πλοῦτος, τὰ χρήματα πὺν θὰ ἀποκτήσουμε κ.λπ. **Ε**ἶναι προκαθορισμένα». **Α**κόμη καὶ τὴν ὥρα τοῦ ὕπνου δημιουργοῦμε

32. Δημ. Νικολαΐδου, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 57.

33. Αὐτόθι, σελ. 58.

34. Κων. Πέγιου, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 59.

35. Ἐνθ. ἀνωτ., σελ. 521.

36. Γαβρ. Σιμονέτου, ἔνθ. ἀνωτ.: τὸ ἀποθηκευμένο, τὸ πεπρωμένο ἢ ἡ μοῖρα τοῦ ἀνθρώπου (κισμέτ) καὶ τὸ νέο, πὺν δημιουργεῖται στὴ διάρκεια κάθε ζωῆς.

«**Α**στρικό **Κάρμα**». **Η** μόνη ώρα που δέν συσσωρεύουμε **Κάρμα** είναι ή ώρα του διαλογισμού. **Κ**αί καταλήγει ήπισημαίνοντας τον παγκόσμιο χαρακτήρα του **Κάρμα**: «**Ά**νθρωποι και ζώα αποτελούν μία μεγάλη οίκογένεια που ή ήστορία της είναι περίπλοκη και τό **κάρμα** της **αχώριστο** και **αυτή** είναι ή **αίτία** που οί **άνθρωποι** δέν πρέπει νά σκοτώνουν, νά κακομεταχειρίζονται και **άκόμα** νά τρώνε τά ζώα. **Τ**ό **κάρμα** είναι ένας νόμος παγκόσμιος και περιλαμβάνει κάθε μονάδα ζωής μέσα στις **άναριθμητες** περιοχές του **σύμπαντος**. **Ι**σχύει για κάθε **όργανισμό** και για κάθε **ύπαρκτό πράγμα**, **άπό** τό **κόκκο** τής **άμμου** **ώς** τά **άστέρια** του **Γαλαξία**»³⁷.

Ο Ρόμπερτ Νάτζεμ γράφει: «**Π**ολλοί θά **ξαφνιαστούν** **μαθαίνοντας** πώς οί **ίδιοι** **διάλεξαν** τό **πλαίσιο** τής **ζωής** τους. **Δ**ιάλεξαν νά **γεννηθούν** σ' **αυτή** τήν **έποχή**, σ' **αυτό** τό **όρισμένο** **οίκογενειακό** **περιβάλλον**, **κάτω** **άπ'** **αυτές** **τις** **κοινωνικές** και **έκπαιδευτικές** **συνθήκες**»³⁸. **Ο** Cooper, **διαφοροποιούμενος** στο σημείο αυτό, **άρνειται** **αυτή** τήν «**καρμική**» **οίκογενειακή** **σχέση**. **Κ**ατ' **αυτόν**, «**Κ**ατά **γενικόν** **κανόνα** δέν **έκλέγομε** **έμεις** **τούς** **γονείς** **στην** **άρχή** **κάθε** **ένσάρκωσης**». **Γ**ι' **αυτό** **φροντίζουν**, **όπως** **είδαμε** **πιό** **πάνω** «**Ο**ντότητες του **Πνευματικού** **κόσμου**». **Ε**ν **τούτοις**, **μπορούμε** νά **έπηρεάσου** **με** **τις** **μελλοντικές** **σχέσεις** **μας** **μέ** **άλλα** **άτομα**. **Τ**ό **γεγονός** **ότι** **μερικά** **άτομα** **έλκονται** **μεταξύ** **τους** **μέ** **άμοιβαία** **άγάπη**, **ίσως** **δηλώνει** **ότι** «**είναι** **γονείς** **και** **παιδιά**, **άδελφοί**, **σύζυγοι** ή **έραστές** **κ.λπ.**»³⁹, (**έννοείται**, **σε** **προηγούμενη** **ζωή** **τους**).

Ρόμπερτ Νάτζεμ.

Τό **Κάρμα** **λοιπόν** **προσδιορίζει** τήν **παρούσα** **ζωή** **κάθε** **άνθρώπου** **πάνω** **στή** **γή**, **ό** **όποιος** **ξαναγεννιέται** **για** **νά** **πληρώσει** **έδω**, **μέσα** **σε** **ένα** **νέο** **σώμα**, **για** **ότι** **άλλοτε** **έπραξε** **και**

37. Αυτόθι, σελ. 5.

38. Ρόμπ. Νάτζεμ, **ένθ.** **άνωτ.**, σ. 211. **Κ**αί **ό** **Νικ.** **Μαργιορής** γράφει: «**Σ**τις **ύστερνές** **και** **τελευταίες** **της** **σαρκώσεις** (ή **ψυχή**) **διαλέγει** **μόνη** **της** **πιά** **που** **θά** **πέσει** **και** **ποιούς** **γονιούς** **θά** **έχει**. **Τ**ό **τελευταίο** **όμως** **είναι** **σπανιώτατο** **και** **δύσκολα** **συμβαίνει**. **Σ**υνηθέστατα **άλλοι** (**σημ.** **Η** **Λευκή** **Τεραρχία**, σ. 397) **διαλέγουν** **τή** **φυλή**, **τό** **έθνος**, **τήν** **πόλη** **και** **τήν** **οίκογένεια** **που** **μέσα** **της** **θά** **πέσει** **για** **μετενάρκωση** **ή** **πνευματοψυχή**», **μν.** **έργ.**, σελ. 387.

39. Irv. Cooper, **ένθ.** **άνωτ.**, σελ. 53-54.

συνέλεξε κατὰ τὶς «προβιωτές»⁴⁰ του, γιὰ νὰ ἀπελευθερωθεῖ ἀπὸ ἓνα τυραννικὸ φορτίο, ἀκόμη καὶ ὅταν τίποτε ἀπὸ ὅσα ζεῖ καὶ πάσχει στὴν «παρούσα» ζωὴ του δὲν τοῦ θυμίζει κάτι ἀπὸ κάποια προηγούμενη δῆθεν ὑπαρξή του.

Οἱ δάσκαλοι τῆς μετενσάρκωσης ὑποστηρίζουν ὅτι αὐτὸ τὸ «σενάριο» τῆς ζωῆς του κάθε ἄνθρωπος δὲν πρέπει νὰ προσπαθήσει νὰ τὸ ἀλλάξει, εἶναι μάταιος κόπος. Πρέπει νὰ ἀποδεχθεῖ νὰ παίξει τὸν ρόλο του, ἀφοῦ ἡ «ταινία» θὰ παιχθεῖ ὅπως δῆποτε, ὥστε νὰ μάθει τὸ «μάθημα» γιὰ νὰ μπορέσει νὰ προχωρήσει ἐξελικτικὰ σὲ μιὰ ἐπόμενη μετενσάρκωση. Ἐπομένως, «Ἀδικία δὲν ὑπάρχει στὴν πραγματικότητα. Ἐκεῖνοι ποὺ μᾶς “ἀδικοῦν”, ὅπως ἐμεῖς νομίζουμε, εἶναι μόνον οἱ φορεῖς τῶν πράξεων, ποὺ σύμφωνα μὲ τὸ “σενάριο” τῆς δικῆς μας ταινίας ζωῆς, πρέπει νὰ συμβοῦν γιὰ χάρη τῆς δικῆς μας ἐξέλιξης!»⁴¹.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὸ «ἀτομικὸ Κάρμα», ὑπάρχει, ὅπως εἶπαμε, καὶ τὸ «ὀμαδικὸ Κάρμα», Κάρμα οἰκογενειακὸ, ὑποφυλῶν, φυλῶν, χωρῶν, ἐθνῶν καὶ «παγκόσμιον κάρμα σὰν συνολικὸ ἄθροισμα ὄλων τῶν ἐθνικῶν»⁴². «Ὅ,τι ἰσχύει γιὰ τὸ Κάρμα γιὰ τὸν ἓναν ἄνθρωπον, καὶ ὅ,τι μπορεῖ νὰ ἐφαρμοστεῖ ἀτομικά, ἰσχύει καὶ γιὰ μιὰ ὀμάδα ἀνθρώπων, μιὰ χώρα καὶ ὅλη τὴν ἀνθρωπότητα», λέει ὁ Λάμα Λούντρουπ⁴³. Τὸ «ὀμαδικὸ Κάρμα» ἔχει τὴν αἰτία του στὸ «ἀτομικὸ Κάρμα». Ἀνάλογα μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ του, τὸ κάθε ἄτομον ἔλκεται πρὸς τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο ἔθνος ἢ τὴν φυλὴ. Τότε, «τὰ κυριώτερα ἐθνικὰ χαρακτηριστικὰ παρουσιάζονται ὀμαδικὰ στὴ σκηνή. Ἐτσι πλῆθος Ρωμαῖοι ἐνσαρκώνονται σήμερον σὰν Ἄγγλοι καὶ τὰ ἔνστικτά τους τὰ ἐπιχειρηματικὰ, τὰ ἐπεκτατικὰ, τὰ κατακτητικὰ, τὰ κυριαρχικὰ ξαναπαρουσιάζονται σὰ φυσικὸ ἰδίωμα»⁴⁴.

40. Νικ. Μαργιορῆ, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 386.

41. π. Ἀντ. Ἀλεβιζοπούλου, μν. ἔργ., σελ. 127.

42. Ἐλ. Μπλαβάτσικυ, Τὸ κλειδί τῆς Θεοσοφίας, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 219.

43. Δημ. Νικολαΐδου, ἔνθ. ἀνωτ., σελ. 58.

44. Ἀν. Μπεζάντ, Τὸ Κάρμα, σ. 67. Καὶ οἱ «νεοπαγανιστές» ὑποστηρίζουν τὸ ἴδιο. Ἐτσι, ὑπάρχει καὶ τὸ Κάρμα τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἰράκ καὶ ἄλλων χωρῶν.

Όταν τὸ Κάρμα τῶν ἀνθρώπων, μέσα σὲ διάφορες φυλές, πὺν διέπραξαν πράξεις κακὲς καὶ ἐγκληματικές, προβληθεῖ στὸ φυσικὸ πεδίο, τότε «γεννάει πολέμους, ἐπαναστάσεις, κοινωνικὲς ἀναταραχὲς καὶ κάθε εἶδους ἐξεγέρσεις πὺν χτυπᾶνε σὰν ὁμαδικὸ κάρμα ἐκείνους πὺν γέννησαν τὶς καταστρεπτικὲς δυνάμεις κι' ἀπλώνουν τριγύρω τὴν καταστροφή»⁴⁵.

Τέλος, ὁ τρόπος ἀπελευθέρωσης ἀπὸ τὸ Κάρμα, κατὰ τὴν Μπαγκαβάτ-Γκιτά, εἶναι μιὰ «πλήρης ἐπιστήμη». Οἱ ἀντιδράσεις τοῦ Κάρμα εἶναι μιὰ «μόλυνση», εἶναι «ὅπως ἡ σκόνη πὺν σκεπάζει τὸν καθρέπτη». Γιὰ νὰ ἐξαληφθεῖ λοιπὸν τὸ Κάρμα πρέπει νὰ ἀκολουθήσει ὁ ἄνθρωπος μερικὲς «πρακτικὲς τεχνικές». Μεταξὺ αὐτῶν ἡ σπουδαιότερη, ἡ πιὸ «ἐξαγνιστική» εἶναι νὰ ψάλλει κάποιος τὸν «Μεγάλον Ὑμνον τῆς Ἀπελευθέρωσης», τὸ μάντρα «Χάρε Κρίσνα –Χάρε Κρίσνα –Κρίσνα Κρίσνα –Χάρε Χάρε –Χάρε Ράμα –Χάρε Ράμα –Ράμα Ράμα –Χάρε Χάρε». Ἄλλες τεχνικὲς εἶναι, «Νὰ μελετᾶει τακτικὰ τὶς Βεδικὲς Γραφές», «Νὰ τρώει μόνον πνευματικὴ φυτικὴ τροφή... ἢ ἀπάρνηση ἀπὸ τὸ κρέας, τὸ ψάρι καὶ τὸ ἀβγό», «ἢ προσφορὰ φυτικοῦ φαγητοῦ πρὸς τὸν Κρίσνα», «ἢ προσφορὰ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐργασίας μας στὸν Θεό... καὶ μέρος τῶν ἀποδοχῶν», ἢ ἀποφυγὴ παρὰνομων ἐρωτικῶν σχέσεων «ἐξώγαμων ἢ καὶ ἐντὸς τοῦ γάμου ἐὰν ὁ σκοπὸς τους δὲν εἶναι ἡ τεκνοποίηση» κ.ἄ.⁴⁶.

(ἔπεται τὸ Μέτος Γ')

45. Αὐτόθι, σελ. 70.

46. Ἐπιστρέφοντας, Ὁ νόμος τῆς Μετεμψύχωσης, μν. ἔργ., σσ. 131-135. «Οἱ νόμοι τοῦ κάρμα ἀναφέρουν ὅτι ὅποιος σκοτώσει ἕνα ζῶο γιὰ νὰ τὸ φάει, τότε στὴν ἐπόμενη ζωὴ, ὁ φονεὴς θὰ σκοτωθεῖ καὶ θὰ φαγωθεῖ. Ὑπάρχει, ἐπίσης, καὶ κάρμα γιὰ τὴν ἀφαίρεση τῆς ζωῆς τῶν φυτῶν, ἀλλὰ αὐτὸ ἐξουδετερώνεται μὲ τὴν προσφορὰ τοῦ φαγητοῦ στὸν Κρίσνα, διότι ἔχει δηλώσει ὅτι θὰ δεχθεῖ αὐτὲς τὶς φυτικὲς προσφορές. Θὰ πρέπει ἐπίσης νὰ σταματήσει κανεὶς τὰ ναρκωτικὰ στὰ ὁποῖα περιλαμβάνεται ὁ καφές, τὸ τσάι, τὸ ἄλκοολ καὶ τὸ τσιγάρο», σελ. 133.